

Határtalanul Erdélyben - Bihar és a Királyerdő karsztcsodái
Beszámoló a HAT-KP-1-2023/1-001844 sz. pályázat megvalósításáról

2024. június 24-28.

1. nap

Reggel Esztergomból indultunk. Első megállónk Nagyváradon volt. Az ortodox pünkösd hétfője lévén, nagy csend és nyugalom honolt a városban, munkaszüneti nap volt. Először a székesegyházhoz mentünk. A székesegyház mellett áll a püspöki palota is. A templom basilica minor rangot visel. Körbesétáltuk a csodálatos parkot, utána bementünk a székesegyházba is. Nagyon érdekes történeteket mesélek nekünk az idegenvezetőink. Szent László ereklyéjét őrzik a templomban. A templom belső díszítése gyönyörű, 1752-ben egy olasz építész kezdte meg az építését. Az orgona Mária Terézia adománya.

A székesegyház után a belvárosba sétáltunk. Itt 5 fős csoportokra osztottak minket. Kaptunk egy várostérképet és feladatokat. A feladatok segítségével kellett felfedeznünk a várost. A

csapatok nem egyszerre, hanem egyesével indultak, de minden csapat végül ugyanoda érkezett. Menet közben ettünk fagyit, ittunk jégkását.

A városközpont után a vár következett. Elámultunk rajta, hogy milyen óriási. Mivel ortodox pünkösd hétfő volt, bemenni sajnos nem tudtunk, de kívülről körbejártuk. Megtudtuk, hogy a vár helyén a 11. században eredetileg monostor állt. A tatárjárás alatt lerombolták, mint annyi minden más is. A palota reneszánsz stílusban épült. A vár nagyon sokszor cserélt gazdát. Végül a két világháború között csendőriskola működött benne.

Később nagyon leromlott az állaga, 2009-ben kezdték felújítani és mára régi fényében ragyog.

A nagyváradai városnézés után továbbindultunk a szállásunk felé. Sajnos Nagyszalontán az Arany János múzeum zárva volt. Magyarremetén, egy kempingben szálltunk meg. A kemping két részből állt. Mivel mi nagyon sokan voltunk (3 osztály) ezért nem fértünk el az egyik felében, hanem az összes faházat elfoglaltuk. A fiúk bevállalták a kényelmetlenebb faházakat, vállalták a közös fürdővel járó kényelmetlenséget és lovagiasan átengedték a lányoknak a fürdőszobás szállásokat. A reggelit és a vacsorát mindig a szálláson fogyasztottuk el.

2. nap

Csodaszép reggelre ébredtünk. Reggeli után már indultunk is a Pádisi karsztensíkra. Tudtuk, hogy ez az út május közepéig nem is járható, mert sokszor van nagy hó, és izgatottan készültünk a különleges látványra. A busszal felmentünk a hegyre. Onnan indult a kirándulás. Először víznyelőket, dolinákat, tőzegmohaláp foltokat láttunk. Vezetőink elmesélték, milyen különleges természeti folyamatok következtében alakulnak ki a mészkőhegység karsztformái.

A túra során sok birkanyáját és tehéncsordát láttunk. Megfigyeltük, hogyan élnek a hegyvidéken a pásztorok, a kutyáik és a haszonállatok. Egy nagyon meredek hegyoldalon kellett leereszkednünk, ahol sokan elcsúsztak, a végén a csodálatos Ponorrétre értünk. Itt megfigyelhettük, hogy a völgy végénél a patak eltűnik a föld alatt egy víznyelőben. Több ilyen is láttunk aztán később, de ez volt a legnagyobb. Az egész patak eltűnt a föld alatt, és onnantól barlangi járatokban folytatja az útját.

Sokan levették a cipőjüket és pancsoltak a hűs patakvízben. A Ponorrétről a Csodavár felé folytattuk az utat.

A Csodavár egy hatalmas barlang szája, ahol patak is folyik. Az út vége nagyon meredek, kicsit veszélyes, így oda csak páran mentek el Láng tanár úr vezetésével. A Glavoj felé haladtunk tovább, ami egy

szép völgy, ahol sátrazni is lehet. Végül egy hosszú kaptató után a hegytetőn megtaláltuk a buszt. A szállásra érve két turnusban megvacsoráztunk, aztán még beszélgettünk, játszottunk.

3. nap

A Farcu-i kristálybarlang állapota nagyon leromlott, így nem látogattuk meg. Viszont a Mézgedi cseppkőbarlangba el tudtunk látogatni. Egy parkolóban hagytuk a buszt, aztán mászni kellett meredeken felfelé. Ez egy ősemberek által használt barlang több bejáratral. Tavasszal és télen más-más bejáratokat használtak. Nagyon szépen kialakították maguknak a barlangi életet, sokféle láttuk a nyomaikat. Teljes medve-fosszíliát is

találtak a barlangban, ki is volt állítva, meg tudtuk nézni a csontvázát. Mutatták azt is, hogy hol telelnek a denevérek, ott guano kupacok voltak.

A barlangnál találkoztunk egy helyi kutyussal, aki végigkísért minket a barlangon és bátorította a félőseket. A Pádison kutyái mások, mint a nálunk élő kutyák. A Pádison élő kutyák képesek megvédeni a nyájukat a medvétől és a farkastól is.

A barlang után ellátogattunk a köröstárkányi általános iskolába, ahol az iskola néptáncsoportja köröstárkányi ugrós táncokat mutatott be nekünk.

Ez a tánc annyira különleges, hogy még néprajzkutatók is foglalkoznak vele. A gyerekek nagyon gyönyörűen táncoltak. A magyarországi táncház találkozókon is fel szoktak lépni. Érdekes zsíros kalapot hordanak a fiúk, a karimája mögé fér a szalonna. A gyerekek büszkén viselik ezt a népviseletet és nem csak ünnepnapokon hordják. Jól nézett ki a modern hajviselet és a népi öltözék együtt.

A Gyulai család zöldségtermelő gazdaságában láthattuk, hogyan gazdálkodnak a helyi emberek, kihasználva a természeti adottságokat. A területen egy használaton kívüli, felújításra váró vízimalom is volt. A gazdaságban főleg paradicsomot termesztettek, amikor ott jártunk. Piacra járnak és ott adják el a zöldséget.

Később a magyarremetei Árpád-kori református templomba¹ látogattunk el, amit Szent László tiszteletére építettek. Csodálatosan restaurálták a korabeli festést. Nagyon nagy élmény volt látni ezt a csodálatos régi templomot.

Sajnos ezen a napon többen nem érezték jól magukat.

4. nap

Az éjszaka során a betegek száma nagyon megemelkedett. Orvosi konzultáció után úgy döntöttek tanáraink, hogy az utazást meg kell szakítani és haza kell indulni. Így a 4. és az 5. napra tervezett programok sajnos nem valósultak meg. (Pataktúra a Szegyesd völgyében, Kalugyeri dagadóforrás, ami egy különleges természeti jelenség és ortodox kegyhely, Révi kilátók találkozás Hasas Péter híres, révi fazekasmesterrel)

5. nap

Sajnos elmaradt...

Köszönjük a Határtalanul programnak és tanárainknak hogy eljuthattunk ezekre a gyönyörű helyekre.

7/A, 7/B, 7/C

¹ <https://kirandulastippek.hu/nagyvarad-szatmar-partium/magyarremete-reformatus-templom>